

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, राजस्व उपसमूह, वरिष्ठ सहायक पाँचौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसारका चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :-	लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क :- २००
द्वितीय चरण :-	(क) सीप परीक्षण	पूर्णाङ्क :- १०
	(ख) अन्तर्वार्ता	पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान र बौद्धिक परीक्षण	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQ)	५० प्रश्न x २ अङ्क	४५ मिनेट
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	छोटो उत्तर लामो उत्तर	१६ प्रश्न X ५ अङ्क २ प्रश्न X १० अङ्क	२ घण्टा ३० मिनेट

२. द्वितीय चरण : सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता (Skill Test and Interview)

पूर्णाङ्क :- ४०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
(क) कम्प्युटर सीप परीक्षण	१०	प्रयोगात्मक	१५ मिनेट
(ख) व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक	-

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरु सोधिनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरुको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरुको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- यस भन्दा अगाडि लागू भएका माथि उल्लिखित सेवा, समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :-

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, राजस्व उपसमूह, वरिष्ठ सहायक पाँचौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम
प्रथम पत्र :- सामान्य ज्ञान र बौद्धिक परीक्षण

खण्ड (क) - ८० अङ्क

1. सामान्य ज्ञान

- 1.1 नेपालको भौगोलिक, ऐतिहासिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, राजनैतिक, आर्थिक अवस्था बारे जानकारी
- 1.2 नेपालका प्रमुख प्राकृतिक स्रोतहरू सम्बन्धी जानकारी
- 1.3 नेपालमा प्रचलित प्रमुख धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला र साहित्य
- 1.4 दिगो विकास, वातावरण, प्रदूषण, जनसंख्या, शहरीकरण, जलवायु परिवर्तन र जैविक विविधता
- 1.5 नेपालको वर्तमान संविधान सम्बन्धी जानकारी
- 1.6 नेपालको चालु आवधिक योजना बारे सामान्य जानकारी
- 1.7 नेपालमा सार्वजनिक संस्थानको विकासक्रम र वर्तमान अवस्था
- 1.8 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण एवं नेपालमा हवाई यातायात तथा पर्यटन क्षेत्रको विकास बारे जानकारी
- 1.9 संयुक्त राष्ट्रसंघ, सार्क, विमस्टेक, आसियान, युरोपियन संघ
- 1.10 विज्ञानका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरू सम्बन्धी जानकारी
- 1.11 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नवीनतम गतिविधिहरू

खण्ड (ख) - २० अङ्क

2. बौद्धिक परीक्षण (General Ability Test)

- 2.1 **Verbal Reasoning Test:** Vocabulary, Jumble words, Series, Analogy, Classification, Coding-Decoding, Matrix, Ranking Order Test, Direction and Distance Sense Test, Common Sense Test, Logical Reasoning, Statement and Conclusions, Arithmetical Reasoning/Operation, Fraction, Percentage, Ratio and Average
- 2.2 **Non-verbal/Abstract Reasoning Test:** Figure Series, Figure Analogy, Figure Classification, Figure Matrix, Pattern Completion/Finding, Analytical Reasoning Test, Figure Formation and Analysis, Rule Detection, Water images, Mirror images, Venn-diagram

प्रथम पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छ ।

प्रथम पत्र (वस्तुगत बहुवैकल्पिक)		
खण्ड	अङ्कभार	प्रश्न संख्या
(क) सामान्य ज्ञान	८०	४० प्रश्न X २ अङ्क = ८०
(ख) बौद्धिक परीक्षण (GAT)	२०	१० प्रश्न X २ अङ्क = २०
जम्मा	१००	५० प्रश्न X २ अङ्क = १००

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, राजस्व उपसमूह, वरिष्ठ सहायक पाँचौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम
द्वितीय पत्र :- सेवा सम्बन्धी

१. आर्थिक प्रशासन

- १.१ आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्यहरु र महत्व
- १.२ बजेटको अर्थ, सिद्धान्त, प्रकार र महत्व
- १.३ बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियन्त्रण
- १.४ आर्थिक नीति, वित्तीय नीति, मौद्रिक नीति र विदेशी विनिमय नीति
- १.५ नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको राजस्वका श्रोतहरु
- १.६ सार्वजनिक खर्च, सार्वजनिक आय र सार्वजनिक ऋण
- १.७ पारदर्शिता, जवाफदेहीता, सदाचारिता र समावेशीता
- १.८ योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन एवं मूल्यांकन प्रक्रिया
- १.९ योजनाबद्ध विकासको अवधारणा र चालु आवधिक योजना
- १.१० मस्यौदा र प्रस्ताव लेखन सीप तथा प्रतिवेदन तयारी र प्रस्तुतीकरण
- १.११ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र यसको महत्व
- १.१२ अभिलेख व्यवस्थापनको परिचय, उद्देश्य, आवश्यकता र महत्व

२. राजस्व प्रशासन

- २.१ राजस्वको सैद्धान्तिक पक्ष, राजस्व नीति, कर योजना (Tax Planning), राजस्व प्रशासन (कर, भंसार र अन्तःशुल्क), राजस्व अनुसन्धान तथा गैह्र कर राजस्वका श्रोतहरु र संकलन प्रक्रिया
- २.२ मूल्य अभिवृद्धि करको अर्थ, आवश्यकता र महत्व
- २.३ मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने कारोवारहरु, कर छुट हुने सेवा र बस्तुहरु
- २.४ मूल्य अभिवृद्धि करको विवरण, करको दर, कर कट्टी र कर निर्धारण सम्बन्धी सैद्धान्तिक र व्यावहारिक ज्ञान
- २.५ मूल्य अभिवृद्धि कर प्रशासन, कर अधिकृतको अधिकार क्षेत्र
- २.६ स्रोतमा कर कट्टी
- २.७ स्वयम् कर निर्धारण
- २.८ कर लेखांकन गर्ने तरिका
- २.९ स्थायी लेखां नम्बरको आवश्यकता र महत्व
- २.१० आयकरका दरहरु
- २.११ औषधी उपचार खर्च रकम र कर मिलान, अवकाश कोष भुक्तानी र कर कट्टी सम्बन्धी व्यवस्था ।
- २.१२ अर्थतन्त्रमा आयकर र मूल्य अभिवृद्धि करले खेल्न सक्ने भूमिका

३. लेखा र लेखा प्रणाली

- ३.१ लेखाको अवधारणा, आधारभूत तत्व र सिद्धान्त, लेखा प्रणालीका आधारभूत सिद्धान्त
- ३.२ दोहोरो लेखा प्रणालीको परिचय तथा डेबिट, क्रेडिटका नियमहरु
- ३.३ गोश्वारा भौचर, नगदी पुस्तिका, बैंक नगदी किताव र बजेट हिसाबको परिचय र प्रयोग
- ३.४ सन्तुलन परिक्षण सम्बन्धी जानकारी
- ३.५ बैंक हिसाव मिलान विवरण (Bank Reconciliation Statement), लेखा अभिलेखमा देखिने त्रुटीहरु तथा सुधार गर्ने तरिका
- ३.६ आधारभूत वित्तीय विवरणहरुको तयारी (Preparation of Financial Statements) सन्तुलन परीक्षण (Trial Balance), आय तथा व्यय विवरण (Income & Expenditure Statement), वासलात (Balance Sheet), नगद प्रवाह विवरण (Cash Flow Statement) सम्बन्धी अवधारणा तथा प्रयोग
- ३.७ नगद (Cash), प्रोदभावी (Accrual) र मिश्रितमा आधारित लेखांकन प्रणाली,
- ३.८ लेखांकन अभिलेख प्रवाह (Accounting Flow Chart),
- ३.९ पुंजीगत (Capital) तथा आयगत (Revenue) खर्च सम्बन्धी अवधारणा

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, राजस्व उपसमूह, वरिष्ठ सहायक पाँचौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ३.१० जिन्सी लेखा, नगद व्यवस्थापन (Cash Management)
- ३.११ आर्थिक विवरणहरूको विश्लेषण : अनुपात विश्लेषणहरू
- ३.१२ नेपाल लेखा मापदण्ड

४. लेखा परीक्षण

- ४.१ लेखा परीक्षणको परिचय, उद्देश्य, प्रकार र महत्व
- ४.२ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, आन्तरिक लेखा परीक्षण, अन्तिम लेखा परीक्षणको उद्देश्य, महत्व र अन्तर सम्बन्ध
- ४.३ कर लेखापरीक्षण (Tax Audit)
- ४.४ व्यवस्थापन लेखापरीक्षण (Management Audit)
- ४.५ बेरुजु र बेरुजु फल्लयौट सम्बन्धी व्यवस्था
- ४.६ प्राधिकरणको बक्यौता असुलीका तरीकाहरू
- ४.७ जालसाजी अनुसन्धानका तरीकाहरू
- ४.८ नेपाल लेखा परीक्षण मापदण्ड

५. व्यावसायिक गणित र सूचनाप्रविधि सम्बन्धी ज्ञान

- ५.१ ऐकिक नियम, प्रतिशत, अनुपात र समानुपात, नाफा र नोक्सान, ब्याज, औसत
- ५.२ Computer and its applications: Windows basic, Word processing, Electronic spreadsheets, Presentation system, Multimedia, E-mail and Internet बारेमा जानकारी

६. ऐन र नियमहरू

- ६.१ नेपालको वर्तमान संविधान: मूलभूत विशेषताहरू, भाग ३, भाग ४ र भाग १०
- ६.२ आयकर ऐन, २०५८ तथा आयकर नियमावली, २०५९
- ६.३ मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ र मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३
- ६.४ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४
- ६.५ लेखा परीक्षण ऐन, २०४८
- ६.६ भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- ६.७ करार ऐन, २०५६
- ६.८ नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण कर्मचारीहरूको सेवाका शर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०५६
- ६.९ नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०५७
- ६.१० नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण विमानस्थल सेवा शुल्क नियमावली, २०६७
- ६.११ नागरिक उड्डयनको नेपालको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक क्षेत्रको विकासमा योगदान

दोस्रो पत्रको पाठ्यक्रमबाट यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

अङ्कभार	दोस्रो पत्र विषयगत प्रश्न संख्या	
	छोटो उत्तर	लामो उत्तर
१००	१६ प्रश्न X ५ अङ्क = ८०	२ प्रश्न X १० अङ्क = २०